

2.6.2020

Protokollsanteckningar till regeringens fjärde tilläggsbudget

Senatfastigheter

Regeringen har vid sina förhandlingar om en fjärde tilläggsbudget för 2020 kommit överens om ett påskyndat förfarande för att inleda lokalprojekt motsvarande cirka 200 miljoner euro inom inrikesministeriets, social- och hälsovårdsministeriets och jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområden och att de årliga hyresutgifter som föranleds av dessa beaktas som tillägg i ämbetsverkens omkostnadsanslag samt i Senatfastigheters årliga investerings- och upplåningsfullmakter 2021–2024.

Kvantdator

Syftet med byggandet av en kvantdator vid Teknologiska forskningscentralen är dels att förbättra konkurrenskraften för den finländska industrin och forskningen, dels att skapa en helt ny industrisektor i Finland i anslutning till kvantberäkning. De nationella investeringar på längre sikt som behövs för att utveckla kunnandet och kvantdatorn genomförs under ledning av arbets- och näringsministeriet och undervisnings- och kulturministeriet utifrån en gemensam plan för och samarbete mellan aktörerna så att förutsättningarna för hela det finländska forskningsamfundet, universiteten och forskningsinstituten att delta i användningen av kvantdatorn tryggas.

Energistöd

Det energistödsmoment som gäller arbets- och näringsministeriets energieffektivitetsstöd utökas med 20 miljoner euro 2021. Investeringsstödet för stora demonstrationsprojekt fortsätter 2021. Det säkerställs att energistöd även kan användas för smarta nät- och energilösningar med ny teknik, lagring av energi och för investeringar som möjliggör nya servicemodeller.

Understöd för avstående från oljeuppvärmning

Understödet för avstående från oljeuppvärmning till hushåll och kommuner fortsätter till utgången av 2021 med en minst lika stor satsning som i denna tilläggsbudget. Beslut om anslagsnivån för 2021 fattas närmare i samband med utarbetandet av budgetpropositionen. Det är viktigt att man i år snabbt kan ta i bruk ett nytt understödssystem, och därför ställs det vid sidan av uppvärmningssystemet inte några närmare kriterier för beviljande av stöd. På hösten kommer man emellertid att bereda en statsrådsförordning om de understöd som beviljas 2021. I samband med beredningen av förordningen fastställs närmare kriterier för att säkerställa en rättvis fördelning av understödet. Samtidigt fastställs inkomstgränser för att stödet ska riktas främst till hushåll med små inkomster.

Den inhemska konsumtionsefterfrågan

Regeringen följer utvecklingen av konjunkturläget och förbereder sig vid behov på att i samband med budgetförhandlingarna fatta målmedvetna beslut för att stimulera den inhemska efterfrågan för i år och

2021. Regeringen klarlägger åtgärder för att stimulera efterfrågan inom servicebranscher som har lidit av krisen. Regeringen dryftar olika alternativ för att svara på servicebranschernas problem, till exempel att ta i bruk stimulanssedlar för köp av inhemska tjänster samt tidsbundna mervärdesskattelättnader.

Domstolarna

Välfungerande och effektiva domstolar utgör en förutsättning för realiseringen av en rättssäkerhet som motsvarar de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna samt för en rättssäkerhet som krävs både i den ekonomiska verksamheten och vid ordnandet av medborgarnas inbördes relationer. Eftersom de kostnader för hanteringen av coronavirusläget som avviker från de normala kostnaderna och som orsakats de allmänna domstolarna och förvaltningsdomstolarna kommer med fördröjning, ersätts dessa till fullt belopp i budgetpropositionerna 2021–2023. Tilläggsanslagen täcks med medel inom ramen för statsfinanserna med särskilt beaktande av nivån på ramen för valperioden 2023. Detta är nödvändigt för att domstolarna snabbt och effektivt ska kunna avhjälpa anhopningen av ärenden som uppstått under coronaepidemin samt undvika flaskhalsar.

Tryggande av flygtrafiken

För att säkerställa tillgängligheten i hela landet och verksamhetsförutsättningarna för näringslivet ser regeringen till att nätverket av flygplatser bevaras på nuvarande nivå. Regeringen granskar alla tillgängliga alternativ för att trygga inrikesflygförbindelserna till Joensuu, Kajana, Jyväskylä, Karleby-Jakobstad och Kemi.

Snabba spårförbindelser och kollektivtrafiken i städerna

Regeringen ser till att främja snabba spårförbindelser samt granskar alternativ för att stärka kollektivtrafiken i städerna.

Bredband och multilokalitet

Regeringen bereder en temahelhet för att främja digitalisering, distansarbete och multilokalitet till budgetförhandlingarna i september.

Gång och cykling

Stödet till gång och cykling (moment 31.10.31) höjs med 25 miljoner euro 2021. Anslagen under momentet kan sökas av alla kommuner.

Klimatfonden

Den klimatfond som man kommit överens om att upprätta ska kapitaliseras med 300 miljoner euro när beredningen har blivit klar. Fonden har till sitt förfogande 300 miljoner euro för placeringar samt de intäkter som redan fått genom aktieinnehav i Vake Oy. Klimatfonden ska fokusera på att bekämpa klimatförändringen och främja digitalisering och låga koldioxidutsläpp inom industrin. För omställningen till en koldioxidsnål ekonomi behövs det tillräckliga satsningar på bland annat cirkulär ekonomi, ren teknologi och effektivare energiutnyttjande.

Gruvlagstiftningen och ackumulatorklustret

En reform av gruvlagstiftningen genomförs genom att stärka den ekologiska och sociala hållbarheten samt med beaktande av även andra näringar. Målet är att ett utkast till regeringsproposition ska vara färdigt i augusti 2020 och att propositionen behandlas i riksdagen senast i december 2020. Riksdagens uttalanden beaktas i lagförslaget.

Som en del av den systematiska utvecklingen av det finländska ackumulatorklustret inleds en ackumulatorstrategi under ledning av arbets- och näringsministeriet. I samband med beredningen av strategin lägger man fram förslag för att främja forskning och utveckling (FoU) av sådan ekologiskt hållbar elektronisk trafik och alternativ ackumulatorteknik som erbjuder globalt nya lösningar. I utarbetandet av strategin deltar miljöministeriet, kommunikationsministeriet och finansministeriet. Resurser för strategin anvisas i samband med höstens budgetförhandlingar.

Utkomstskyddet för arbetslösa och arbetslagstiftningen

De temporära ändringar i arbetslagstiftningen och den sociala tryggheten (inklusive utkomstskyddet för företagare) som gjorts på grund av coronavirusläget fortsätter till och med den 31 december 2020.

Beräkningen av maximitiden för utbetalning av utkomstskyddet för arbetslösa avbryts till och med den 31 december 2020 för arbetslösa och permitterade. Ändringen gäller alla arbetslösa och permitterade (inklusive frivillig utbildning).

År 2020 finansierar staten en sådan andel av den inkomstrelaterade dagpenningen för permitteringstiden som motsvarar grunddagpenningen. Sysselsättningsfondens finansieringsöverföring till arbetspensionssystemet skjuts upp med ett år utan ränta.

Kommunerna

De kostnader som coronakrisen har orsakat för Åland utreds och under hösten fattas beslut om ersättning av kostnader som avviker från det normala.

Den metod som används för att täcka kommunernas underskott preciseras före utgången av augusti. Utgångspunkten är att kommunerna inte ska behöva genomgå utvärderingsförfarande på grund av coronavirusepidemin.

Effekterna av coronakrisen följs upp och under hösten bereder man vid behov följande stödåtgärder för sjukvårdsdistrikten och kommunerna.

Kommunala tjänster

Enligt den protokollsanteckning som gjordes i samband med regeringens beslut om planen för de offentliga finanserna den 8 april ska regeringen före budgetförhandlingarna 2020 gå igenom utsikterna för den kommunala ekonomins framtid och samtidigt granska helheten av kommunernas uppgifter och skyldigheter.

Helhetsgranskningen görs i etapper så att den preliminära utredningen och förslaget till beredning av helheten blir klara före utgången av juni och de egentliga förslagen behandlas i regeringen i samband med budgetförhandlingarna.

Återhämtning

Regeringen har förbundit sig till att de åtgärder som väljs för att stimulera ekonomin också ska stödja regeringens mål om klimatneutralitet. För detta ändamål kommer regeringen att bedöma investeringarna för återhämtning av ekonomin med hjälp av bedömningskriterierna för hållbar återhämtning. Kriterierna används för att bedöma åtgärdernas konsekvenser för bland annat sysselsättningen, den ekonomiska återhämtningen, klimatet, naturresursernas tillräcklighet, cirkulär ekonomi, naturens mångfald och konkurrenskraft. Kriterierna utnyttjas också vid den bedömning som görs i samband med budgetpropositionen för 2021.

Stöd till evenemang som ställs in under sommaren

Regeringen bereder sig på att i följande tilläggsbudgetar ta in anslag för att stödja evenemang inom idrott och motion eller kulturevenemang som sommaren 2020 ställs in eller genomförs i mindre form än beräknat.

Gårdsbrukets utvecklingsfond

Genom kapitaliseringen av gårdsbrukets utvecklingsfond Makera stöds sådana investeringar inom jordbruket som främjar försörjningsberedskapen och självförsörjningsgraden. Vid anvisandet av investeringar beaktas också sådana effekter som förbättrar miljöns tillstånd och djurens välbefinnande samt minskar utsläppen vid nyinvesteringar och ombyggnad.

Jord - och skogsbruksministeriet har beställt en utredning av Naturresursinstitutet om reformen av Gårdsbrukets utvecklingsfond. I utredningen granskas i enlighet med regeringsprogrammet öppenheten, kriterierna, effektivitetsmätningen och rapporteringen vid Gårdsbrukets utvecklingsfonds verksamhet samt direktionens sammansättning.

Vid sidan av utredningen bedöms också hur de investeringar som finansieras via Gårdsbrukets utvecklingsfond kan stödja jordbrukets lönsamhet, ett hållbart livsmedelssystem, djurens välbefinnande samt uppnåendet av jordbrukets miljö- och klimatmål. Regeringen drar upp riktlinjer för de åtgärder som behövs när utredningen är klar.

Trafikledsprojekt som inleds 2021

Staten förbinder sig till elektrifieringen av spårförbindelsen Laurila-Torneå-riksgränsen. Efter en utredning som utförs under sommaren 2020 (lämplighet för elektrifiering av en bro på sträckan) öppnas i budgeten för 2021 en fullmakt för genomförande av projektet.

För projektet för att fördjupa havsfarleden i Ajos i Kemi reserveras 26,5 miljoner euro. Syftet med projektet är minskade transportkostnader för näringslivet. Inom ramen för projektet görs farleden till Ajos i Kemi djupare så att den uppfyller kravet på 12,0 meters leddjupgående. Fördjupningen förutsätter muddring och tippning av muddermassor samt arbeten med säkerhetsanordningar i anknytning till utmärkning av farleden.

För projektet för att förbättra trafikkapaciteten på banavsnittet Uleåborg-Kemi, mötesspår, reserveras 15 miljoner euro. Inom ramen för projektet byggs nya mötesspår mellan Uleåborg och Kemi.

Saima kanal

Utvecklingen av Saima kanal inleds med en höjning av vattennivån för att öka fartygens kapacitet i framtiden. Frågan om en förlängning av slussarna för att öka storleken på fartyg som trafikerar kanalen tas upp på nytt i höstens budgetförhandlingar. Utvecklingen av kanalen förutsätter samarbete mellan de finska och ryska myndigheterna. Förhandlingar om finansieringslösningen förs med aktörer i regionen.

Det nya Arkitektur- och designmuseet

Regeringen förbinder sig att delta i kapitaliseringen av den nya stiftelsen för ett Arkitektur- och designmuseum med högst 60 miljoner euro. Ett villkor för statens deltagande är åtminstone 1) att Helsingfors stad deltar i kapitaliseringen av stiftelsen med minst en andel som motsvarar statens andel, 2) att det nås ett avtal som är tillfredsställande för staten vad gäller museibygnaden, museets hyresavtal samt andra specialvillkor som hänför sig till genomförandet av projektet och underhållet av museet (framför allt den privata finansieringens andel, mervärdesskattefrågorna, ansvaret för de risker som hänför sig till byggkostnaderna).

MBT-registrering

Ett förhandlingsresultat om avtalen mellan stadsregionerna i Helsingfors, Åbo, Tammerfors och Uleåborg rörande markanvändning, boende och trafik (MBT) har nåtts. Genom avtalen främjas hållbara trafikprojekt och bostadsproduktion till rimligt pris i synnerhet i områden som lätt kan nås med kollektivtrafik. Regeringen förbinder sig att reservera 755,8 miljoner euro för åtgärder inom förvaltningsområdet för trafik och transport. Avsikten är att kostnaderna fördelas på flera år (2020-2031). Detta innebär att genomförandet av projekten förutsätter att man bereder sig på finansieringsbehoven även bland annat i planen för de offentliga finanserna och vid beredningen av den riksomfattande trafiksystemplanen. Dessutom förbinder sig staten att finansiera understöd för kommunalteknik och startbidrag inom den statsunderstödda bostadsproduktionen till ett belopp av 180 miljoner euro åren 2020-2023. Statens finansiering av MBT-helheten genomförs inom ramen för planen för de offentliga finanserna.